

NEZAVISNI OPERATOR SISTEMA U BOSNI I HERCEGOVINI

FINANSIJSKI PLAN NOSBIH-a
ZA 2026. GODINU

Oktobar, 2025.

PRETPOSTAVKE NA KOJIMA SE TEMELJI FINANSIJSKI PLAN NOSBIH-a ZA 2026. GODINU

Na finansijsko poslovanje NOSBiH-a u 2026. godini, pored već uobičajenih troškova značajno će uticati:

- otplata kredita
- troškovi usluga ENTSO-E
- investiciona ulaganja za koja nisu osigurana sredstva iz amortizacije.

Izradi finansijskog plana NOSBiH-a za 2026. godinu prethodili su sljedeći dokumenti:

1. Ostvarenje finansijskog plana, te EE bilansa za devet mjeseci sa ocjenom do kraja 2025. godine
2. Pretpostavke za finansijsko poslovanje u 2026. godini
3. Elektroenergetski bilans za 2026. godinu
4. Plan prihoda i rashoda, plan bilansa stanja te plan investicionih ulaganja i kredita za 2026. godinu.

U skladu sa navedenim dokumentima sačinjen je finansijski plan za 2026. godinu, a na tim osnovama će biti izrađen propisani set obrazaca koji čine osnovu zahtjeva za tarifu za rad u 2026. godini.

Bilansne veličine u ovom planu odnose se samo na rad i finansiranje NOSBiH-a, bez finansijskih efekata (prihoda i rashoda) od systemske i pomoćnih usluga.

1. Ostvarenje finansijskog plana, kao i elektroenergetskog bilansa zaključno sa 31.08.2025. godine te ocjena ostvarenja za cijelu 2025. godinu

NOSBiH je u prvom polugodištu po osnovu tarife za rad ostvario ukupan prihod od 6.619.176 KM, dok su ukupni rashodi iskazani u iznosu od 6.103.140 KM. Tako je iskazan pozitivan finansijski rezultat – suficit od 516.036 KM.

Prihod ostvaren po osnovu tarife za rad za 9 mjeseci 2025. godine iznosi 9.293.872 KM i manji je od odobrenog odlukom DERK-a za 264.311 KM, dok su ostali prihodi ostvareni u iznosu od 167.068 KM. Ukupni rashodi koji se finansiraju iz tarife za rad ostvareni su u iznosu od 9.223.432 KM, tako da je na osnovu ovih bilansnih veličina, za devet mjeseci 2025. godine, ostvaren pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 237.508 KM.

Procjena je da će na kraju 2025. godine biti ostvaren višak prihoda nad rashodima u iznosu od oko 283.000 KM.

2. Plansku 2026. godinu, strukturalno će, uz ostalo, karakterisati sljedeći pokazatelji:

Rashodi koji će, prema procjeni, samo za manji broj pozicija biti zadržani na nivou iz 2025. godine, dok će većina troškovnih linija imati povećanje.

Troškovi materijala su planirani na manjem nivou u odnosu na prethodnu godinu, jer neće biti potrebe za nabavkom rezervnih dijelova za raznu opremu (klime, UPS-evi, agregati...) u toku 2026. godine.

Troškovi usluga planirani su u punom iznosu, što u odnosu na odobrena sredstva za 2025. godinu predstavlja povećanje za 777.351 KM, zbog povećanja određenih pozicija koje se odnose na platforme ENTSO-E, kao i povećanja cijene već standardnih održavanja, te održavanja opreme, kao i drugih pozicija koje imaju tretman usluge. S obzirom da su sredstva za ove namjene u 2025. godini odobrena veoma restriktivno, umanjene su cijene održavanja pojedinih softvera do minimalnog nivoa usluge, što predstavlja veliki rizik u radu.

Amortizacija, kao zakonska kategorija, obračunata je na cjelokupna materijalna i nematerijalna sredstva koja su u upotrebi, kao i na sredstva planirana za nabavku u 2026. godini. **Iznos amortizacije sa uključenom amortizacijom sredstava koja se planiraju nabaviti tokom 2026. godine, neće biti dovoljan za plaćanje obaveza prema domaćim kreditorima, dok se nedostajuća sredstva za investicije moraju osigurati kroz kreditno zaduženje ili na neki drugi način.**

Finansijski troškovi koji obuhvataju kamate i osiguranje, su planirani u manjem iznosu u odnosu na odobrene za 2025. godinu, što je posljedica manjih troškova kamata u 2026. U 2026. godini su planirane i kamate po osnovu novog zaduženja, ukoliko ono bude odobreno, a ono bi se iskoristilo za finansiranje investicija.

Povećanje troškova za plate zaposlenika je očekivano, jer će u 2026. godini biti pun iznos za plate zaposlenika koji su zaposleni tokom 2025. godine, a i planiran je prijem novih zaposlenika tokom godine. Troškovi plata zaposlenika su planirani za 97 zaposlenika.

3. Energetske veličine, odnosno, potrošnja električne energije na mreži prijenosa, za 2026. godinu, prema predviđanju, iznosiće 10.461.279.437 kWh te proizvodnja 14.785.764.950 kWh. Tako bi iz planiranog potrebnog prihoda od tarife za rad u iznosu od 15.277.047 KM, proistekle tarife:

- tarifa koju plaćaju kupci u iznosu od 0,131431 feninga/kWh
- tarifa koju plaćaju proizvođači u iznosu od 0,010332 feninga/kWh.

Prema tako koncipiranom finansijskom planu dimenzionirane su osnovne bilansne kategorije:

- *ukupni prihodi* u iznosu od 15.470.202 KM
- *ukupni rashodi* u iznosu od 15.144.348 KM
- *višak prihoda nad rashodima* u iznosu 325.854 KM

Iz planiranog viška prihoda nad rashodima u 2026. godini osigurala bi se nedostajuća sredstva za otplatu kredita, s tim da ni u tom slučaju ne bi bile osigurane finansijske rezerve predviđene zakonom.

Bitno je još jednom istaći da su iz ovako koncipiranog bilansa uspjeha i bilansa stanja, izuzeti prihodi i troškovi te obaveze i potraživanja od sistemske i pomoćnih usluga. To znači da su u obzir uzete samo bilansne veličine koje se odnose na redovan rad NOSBiH-a.

BILANS STANJA na dan 31.12.2026.

<i>Redni broj</i>	<i>Opis pozicije</i>	<i>Ostvareno 2024.</i>	<i>Ocjena ostvarenja 2025.</i>	<i>Plan 2026.</i>
1.1.	<i>stalna sredstva</i>	12.866.456	10.839.199	13.072.391
1.1.1.	<i>nematerijalna sredstva</i>	848.455	664.860	3.966.445
1.1.1.1.	nematerijalna sredstva dobijena bez naknade	848.455	664.860	3.966.445
1.1.2.	<i>materijalna sredstva</i>	11.852.137	10.013.110	8.944.717
1.1.2.1.	mjerna oprema	-	-	-
1.1.2.2.	vozila	273.372	197.082	120.792
1.1.2.3.	ostala sredstva za obavljanje osnovne djelatnosti	5.913.295	4.410.248	3.677.836
1.1.2.4.	ostala sredstva	-	-	-
1.1.2.5.	poslovni objekti	5.665.470	5.405.780	5.146.089
1.1.2.6.	materijalna sredstva dobijena bez naknade	-	-	-
1.1.3.	<i>avansi i stalna sredstva u pripremi</i>	-	-	-
1.1.4.	<i>dugoročna finansijska sredstva</i>	146.229	146.229	146.229
1.1.4.1.	udjeli u grupi	146.229	146.229	146.229
1.1.4.2.	ostali udjeli	-	-	-
1.1.4.3.	kreditu u grupi	-	-	-
1.1.4.4.	ostali krediti	-	-	-
1.1.4.5.	ostala dugoročna sredstva	-	-	-
1.1.5.	<i>dugoročna razgraničenja</i>	19.635	15.000	15.000
1.2.	<i>tekuća sredstva</i>	4.880.824	4.400.000	4.100.000
1.2.1.	<i>zalihe</i>	-	-	-
1.2.1.1.	inventar za obavljanje djelatnosti	-	-	-
1.2.1.2.	ostali inventar	-	-	-
1.2.1.3.	rezervni dijelovi	-	-	-
1.2.1.4.	ostale zalihe	-	-	-
1.2.2.	<i>potraživanja</i>	1.339.359	1.400.000	1.600.000
1.2.2.1.	potraživanja iz grupe	1.334.115	1.400.000	1.600.000
1.2.2.2.	ostali kupci	-	-	-
1.2.2.3.	sumnjiva i sporna potraživanja iz grupe	-	-	-
1.2.2.4.	ostala sumnjiva i sporna potraživanja	-	-	-
1.2.2.5.	ostala potraživanja	5.254	-	-
1.2.3.	<i>kratkoročna finansijska sredstva</i>	3.541.465	3.000.000	2.500.000
1.2.3.1.	udjeli u grupi	-	-	-
1.2.3.2.	ostali udjeli	-	-	-
1.2.3.3.	kreditu u grupi	-	-	-
1.2.3.4.	ostali krediti	-	-	-
1.2.3.5.	gotovina i ekvivalenti gotovine	1.898.596	1.800.000	1.700.000
1.2.3.6.	ostala kratkoročna finansijska sredstva	1.642.869	1.200.000	800.000
	<i>Ukupna sredstva (aktiva)</i>	17.747.280	15.239.199	17.172.391
1.3.	<i>trajni izvori i rezerve</i>	4.551.397	4.849.278	5.149.278
1.3.1.	trajni izvori	1.649.278	1.649.278	1.649.278
1.3.2.	rezerve	-	-	-

1.3.3.	neraspoređeni višak prihoda-rashoda	2.902.119	3.200.000	3.500.000
1.4.	<i>dugoročne obaveze</i>	<i>7.763.351</i>	<i>5.578.211</i>	<i>7.822.476</i>
1.4.1.	dugoročni krediti	7.137.841	5.145.856	7.483.276
1.4.2.	dugoročna razgraničenja	625.510	432.355	339.200
1.5.	<i>tekuće obaveze</i>	<i>5.432.532</i>	<i>4.811.710</i>	<i>4.200.637</i>
1.5.1.	tekuće obaveze i emitirani papiri od vrijednosti	2.429.005	2.000.000	1.668.943
1.5.2.	kratkoročni krediti	2.027.496	1.991.985	1.831.694
1.5.3.	kratkoročna razgraničenja	976.031	819.725	700.000
	<i>Ukupno izvori sredstava (pasiva)</i>	<i>17.747.280</i>	<i>15.239.199</i>	<i>17.172.391</i>

Ukupna aktiva, odnosno, pasiva, koje čine bilans stanja, na dan 31.12.2026. planirane su u iznosu od 17.172.391 KM. *Napominjemo da u bilans stanja nisu uključene sistemska i pomoćne usluge, nego su iskazane samo bilansne kategorije koje proizlaze iz tarife za rad NOSBiH-a.*

Očekuje se da će stanje *aktive* na dan 31.12.2026. iznositi 17.172.391 KM, što je za 1.933.192 KM više u odnosu na ocjenu ostvarenja za 2025. godinu. To je posljedica novih nabavki stalnih sredstava u 2026. godini, kao i povećanih potraživanja zbog veće tarife za 2026. godinu.

U strukturi aktive učešće *stalnih sredstava* je 13.072.391 KM (76%), dok na *tekuća sredstva* otpada 4.100.000 KM (24%). Iz plana je vidljivo da materijalna sredstva u strukturi stalnih sredstava, učestvuju sa oko 68% ili 8.944.717 KM, dok se ostatak od 3.966.445 KM ili 30% odnosi na nematerijalna sredstva.

Na poziciji „*dugoročna finansijska sredstva*“ (146.229 KM) evidentiraju se osnivačka ulaganja u Aukcijsku kuću SEE CAO u Podgorici (40.000 EUR) i SCC u Beogradu (34.767 EUR).

Ocjena je da će se u strukturi *tekućih sredstava* (4.100.000 KM), na dan 31.12.2026. godine, 1.600.000 KM ili 39% odnositi na potraživanja od kupaca i druga potraživanja, dok će kratkoročna finansijska sredstva iznositi oko 2.500.000 KM. Ukupna potraživanja bi trebala odgovarati jednomjesečnim fakturama ispostavljenim kupcima sa PDV-om te ostalim potraživanjima iz poslovanja.

Strukturu *izvora (pasiva)* na dan 31.12.2026. trebali bi činiti: trajni izvori (5.149.278 KM), dugoročne obaveze (7.822.476 KM) i kratkoročne obaveze (4.200.637 KM).

Trajne izvore (5.149.278 KM), u okviru pasive, čini osnovni kapital (1.649.278 KM), dok neraspoređeni i višak prihoda iz tekuće godine iznosi 3.500.000 KM.

U okviru *dugoročnih obaveza* (7.822.476 KM) iskazan je dugoročni dio kredita sa stanjem na dan 31.12.2026. godine. Ovaj iznos, predstavlja stanje dugoročnih kredita (uključen i iznos 5.000.000 KM novog kredita za investicije) koji se prenose u 2027. godinu. Osim toga, na dugoročnim razgraničenjima planiran je iznos od 339.200 KM.

Tekuće (kratkoročne) obaveze (4.500.637 KM) sadrže: neizmirene (uglavnom jednomjesečne) obaveze prema dobavljačima i zaposlenima (plate), obaveze za PDV u ukupnom iznosu od 1.668.943 KM, a na poziciji kratkoročnih kredita iskazan je iznos od 1.831.694 KM, što je, zapravo, jednogodišnja obaveza otplate glavnice dugoročnih razgraničenja u 2027. godini te kratkoročna razgraničenja u iznosu od 700.000 KM.

Ovako koncipiranim bilansnim kategorijama sredstava i njihovih izvora, osigurala bi se uravnoteženost tekućih obaveza sa izvorima sredstava.

BILANS USPJEHA na dan 31.12.2026. godine

<i>Red. broj</i>	<i>Opis pozicije</i>	<i>Ostvareno 2024.</i>	<i>Utvrđeno odlukom o tarifi za 2025.</i>	<i>Ocjena ostvarenja 2025.</i>	<i>Plan 2026.</i>
1.	Prihodi od osnovne djelatnosti (tarife)	13.104.634	13.079.272	12.750.638	15.277.047
2.	Ostali prihodi	596.549	234.594	265.275	193.155
A	UKUPAN PRIHOD	13.701.183	13.313.866	13.015.913	15.470.202
1.	Troškovi materijala	63.941	70.000	62.500	71.000
2.	Troškovi energenata i komunalni troškovi	102.453	128.000	151.000	158.000
3.	Usluge	2.067.096	2.899.449	2.693.400	3.676.800
4.	Bruto plate i ostala primanja zaposlenika i drugih lica	5.685.268	5.987.000	5.995.000	6.900.000
5.	Amortizacija	1.687.199	2.285.471	2.048.000	2.330.548
6.	Finansijski troškovi	468.247	338.946	295.000	335.000
7.	Putni troškovi	169.106	180.000	180.000	195.000
8.	Ostali porezi i takse	35.423	44.000	37.000	40.000
9.	Ostali troškovi	1.530.584	1.266.000	1.270.155	1.438.000
B	UKUPNO TROŠKOVI iz tarife	11.809.317	13.198.866	12.732.055	15.144.348
	Višak prihoda nad rashodima	1.891.866	115.000	283.858	325.854
	Višak rashoda nad prihodima	-	-	-	-

Iz strukture sintetiziranih rashoda (obrazac "bilans uspjeha") vidljivo je da je za ukupne materijalne i nematerijalne troškove, usluge, amortizaciju te troškove radne snage, u 2026. godini, planiran iznos od 15.144.348 KM. Ovako projektovani ukupni rashodi planirano je da se pokriju prihodom od tarife za rad NOSBiH-a u iznosu od 15.277.047 KM i ostalim prihodima u iznosu 193.155 KM, s tim da bi se iz projektovanog viška prihoda (325.854 KM), osigurala nedostajuća sredstva za otplatu postojećih kredita. Finansiranje investicija je planom predviđeno putem kreditnog aranžmana te su troškovi kamate i otplata kredita (kroz trošak amortizacije) uključeni u finansijski plan.

PLAN UKUPNIH PRIHODA

<i>Red.br.</i>	<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 2024.</i>	<i>Ocjena ostvarenja 2025.</i>	<i>Plan 2026.</i>
1.	Prihodi po osnovu tarife za rad	13.104.634	12.750.638	15.277.047
2.	Prihodi od refundacija	15.705	5.145	-
3.	Prihodi od kamata	339.959	1.275	-
4.	Prihodi od donacija	209.131	244.750	193.155
5.	Ostali prihodi	31.754	14.105	-
	Ukupno	13.701.183	13.015.913	15.470.202

- *Prihodi od djelatnosti (tarife)* u iznosu od 15.277.047 KM projektovani su na bazi procjene potrošnje i proizvodnje električne energije na mreži prijenosa, odnosno, elektroenergetskog bilansa za 2026. godinu i to 10.461.279.437 kWh za potrošnju i 14.785.764.950 kWh za proizvodnju, iz čega proističu odgovarajuće tarife od 0,131431 pf/kWh i 0,010332 pf/kWh.
- *Ostali prihodi* planirani su u iznosu od 193.155 KM, a odnose se na na grant EBRD-a za konsultantske usluge vezane za implementaciju projekta rekonstrukcije poslovne zgrade i nabavku novog sistema SCADA/EMS i TK. U istom iznosu je iskazana protivstavka u rashodima, na poziciji amortizacije, tako da ova sredstva ne utiču na finansijski rezultat.

ANALITIČKI PRIKAZ PLANIRANIH TROŠKOVA ZA 2026. GODINU

<i>Red. Br.</i>	<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 2024.</i>	<i>Ocjena ostvarenja 2025.</i>	<i>Plan 2026.</i>
1.	Troškovi kancelarijskog materijala	6.064	6.000	8.000
2.	Troškovi materijala za održavanje čistoće	7.896	6.000	8.000
3.	Troškovi ostalog materijala i rezervnih dijelova za održavanje opreme i vozila	27.025	23.500	23.000
4.	Troškovi za stručnu literaturu i časopise	2.112	2.000	2.000
5.	Troškovi ostalog kancelarijskog materijala	14.121	15.000	20.000
6.	Troškovi sitnog inventara i autoguma	6.070	9.000	9.000
7.	Ostali razni materijalni troškovi	654	1.000	1.000
I	Troškovi materijala (1 do 7)	63.941	62.500	71.000
8.	Troškovi električne energije	71.089	115.000	120.000
9.	Troškovi goriva	19.322	18.000	20.000
10.	Troškovi vode	2.495	3.000	3.000
11.	Troškovi grijanja	9.547	15.000	15.000
II	Troškovi energenata i komunalni trošk. (8 do 11)	102.453	151.000	158.000
12.	Usluge održavanja opreme	140.306	279.700	381.000
13.	Usluge održavanja sistema SCADA/EMS i TK	125.320	200.000	220.000
14.	Usluge održavanja softverske opreme	825.525	1.099.000	1.350.800
15.	Usluge vezane za informacionu (kibernetičku - cyber) sigurnost	17.750	12.000	57.000
16.	Usluge finansiranja kompanije SEE CAO	131.381	140.000	139.000
17.	Usluge finansiranja koordinacionog centra SCC	363.784	493.000	845.000
18.	Troškovi reprezentacije	79.778	80.000	95.000
19.	Troškovi reklame i web prezentacije NOSBiH-a	740	1.700	2.000
20.	Usluge platnog prometa i bankarske provizije	73.630	75.000	90.000
21.	Telekomunikacione i poštanske usluge	41.287	45.000	50.000
22.	Usluge revizije finansijskih izvještaja	6.000	6.000	6.000
23.	Usluge stručnog usavršavanja	24.528	40.000	195.000
24.	Usluge izrade studija	-	10.000	-
25.	Troškovi regulatorne naknade	98.000	122.000	139.000
26.	Usluge objavljivanja oglasa	7.472	8.000	8.000
27.	Ostale usluge	131.595	82.000	99.000
III	Ukupno usluge (12 do 27)	2.067.096	2.693.400	3.676.800
28.	Bruto plate i ostala primanja zaposlenika	5.502.722	5.800.000	6.600.000
29.	Naknade i ostali troškovi Upravnom odboru i Savjetodavnom vijeću	167.833	175.000	270.000
30.	Naknada za ugovor o djelu	14.713	20.000	30.000
IV	Bruto plate i naknade zaposlenika (28 do 30)	5.685.268	5.995.000	6.900.000
31.	Amortizacija	1.687.199	2.048.000	2.330.548
V	Amortizacija ukupno	1.687.199	2.048.000	2.330.548
32.	Kamate i ostali finansijski troškovi	407.832	235.000	280.000
33.	Kamate po osnovu lizinga	17.909	15.000	10.000
34.	Troškovi osiguranja	42.506	45.000	45.000
VI	Finansijski troškovi (32 do 34)	468.247	295.000	335.000
35.	Putni troškovi u zemlji i inostranstvu	169.106	180.000	195.000
VII	Putni troškovi	169.106	180.000	195.000
36.	Ostali porezi, takse, naknade i druge dažbine	10.302	10.000	10.000
37.	Poseban porez za podsticanje rehabilitacije invalida	7.138	7.000	10.000
38.	Poseban porez za zaštitu od elem. nepogoda i vod. naknade	17.983	20.000	20.000
VIII	Ostali porezi i takse (36 do 38)	35.423	37.000	40.000

39.	Članarine udruženjima (ENTSO-E) i druge članarine	1.152.689	1.229.000	1.391.000
40.	Ostali rashodi	349.600	30.000	35.000
41.	Rashodi utvrđeni iz ranijih godina	28.295	11.155	12.000
IX	Ostali troškovi (39 do 41)	1.530.584	1.270.155	1.438.000
	UKUPNO TROŠKOVI (iz tarife)	11.809.317	12.732.055	15.144.348

TROŠKOVI

Ukupni poslovni rashodi koji se finansiraju iz tarife za 2026. godinu planirani su u iznosu od 15.144.348 KM i oni obuhvataju materijalne i nematerijalne troškove, zatim troškove koji imaju karakter usluga, finansijske troškove, bruto primanja zaposlenika, trošak amortizacije te putne troškove, kao i ostale rashode.

Ove grupe troškova su analitički razrađene, a slijedi njihovo obrazloženje:

I - Troškovi materijala

<i>Red. br.</i>	<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 2024.</i>	<i>Ocjena ostvarenja 2025.</i>	<i>Plan 2026.</i>
1.	Troškovi kancelarijskog materijala	6.064	6.000	8.000
2.	Troškovi materijala za održavanje čistoće	7.896	6.000	8.000
3.	Troškovi ostalog materijala i rezervnih dijelova za održavanje opreme i vozila	27.025	23.500	23.000
4.	Troškovi za stručnu literaturu i časopise	2.112	2.000	2.000
5.	Troškovi ostalog kancelarijskog materijala	14.121	15.000	20.000
6.	Troškovi sitnog inventara i autoguma	6.070	9.000	9.000
7.	Ostali razni materijalni troškovi	654	1.000	1.000
I	Troškovi materijala-ukupno	63.941	62.500	71.000

Grupa troškova koji imaju karakter *materijalnih rashoda* obuhvata prvenstveno troškove kancelarijskog materijala, higijenskog materijala za čišćenje poslovnih prostorija, stručne literature, sitnog inventara i autoguma, ostalog kancelarijskog materijala (toneri i drugi materijal) te rezervne dijelove za sistem SCADA i ostalu opremu. Ovi troškovi planirani su na osnovu tehničkih i iskustvenih kriterijuma, zatim obima i intenziteta aktivnosti, ali i računovodstvenih standarda.

II - Troškovi energenata i komunalni troškovi

<i>Red. br.</i>	<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 2024.</i>	<i>Ocjena ostvarenja 2025.</i>	<i>Plan 2026.</i>
8.	Troškovi električne energije	71.089	115.000	120.000
9.	Troškovi goriva	19.322	18.000	20.000
10.	Troškovi vode	2.495	3.000	3.000
11.	Troškovi grijanja	9.547	15.000	15.000
II	Troškovi energenata i komunalni troškovi-ukupno	102.453	151.000	158.000

Grupu *energenata i komunalnih troškova* uglavnom čine troškovi el. energije, grijanja, goriva, vode i gasa. Iako su prilikom planiranja ovih troškova uzeti u obzir poznati tehnički standardi (korisna površina poslovnog prostora, kapacitet, snaga i drugo), na ovim troškovima može doći do manjeg ili većeg odstupanja u odnosu na plan.

III - Usluge

Red. br.	Naziv	Ostvareno 2024.	Ocjena ostvarenja 2025.	Plan 2026.
12.	Usluge održavanja opreme	140.306	279.700	381.000
13.	Usluge održavanja sistema SCADA/EMS i TK	125.320	200.000	220.000
14.	Usluge održavanja softverske opreme	825.525	1.099.000	1.350.800
15.	Usluge vezane za informacionu (kibernetičku - cyber) sigurnost	17.750	12.000	57.000
16.	Usluge finansiranja kompanije SEE CAO	131.381	140.000	139.000
17.	Usluge finansiranja koordinacionog centra SCC	363.784	493.000	845.000
18.	Troškovi reprezentacije	79.778	80.000	95.000
19.	Troškovi reklame i web prezentacije NOSBiH-a	740	1.700	2.000
20.	Usluge platnog prometa i bankarske provizije	73.630	75.000	90.000
21.	Telekomunikacione i poštanske usluge	41.287	45.000	50.000
22.	Usluge revizije finansijskih izvještaja	6.000	6.000	6.000
23.	Usluge stručnog usavršavanja	24.528	40.000	195.000
24.	Usluge izrade studija	-	10.000	-
25.	Troškovi regulatorne naknade	98.000	122.000	139.000
26.	Usluge objavljivanja oglasa	7.472	8.000	8.000
27.	Ostale usluge	131.595	82.000	99.000
III	Usluge-ukupno	2.067.096	2.693.400	3.676.800

Grupa troškova koji po kontnom planu imaju karakter *usluga* planirana je u ukupnom iznosu od 3.676.800 KM, što je sumarno povećanje za 983.400 KM u odnosu na ocjenu ostvarenja iz 2025. godine. Skoro svi troškovi iz ove grupe bilježe povećanje, a značajnije su povećani troškovi održavanja opreme, softvera, troškovi stručnog usavršavanja, troškovi finansiranja koordinacionog centra, a što će posebno biti obrazloženo.

Slijedi obrazloženje pojedinačnih pozicija:

12. Za održavanje opreme planiran je iznos od 381.000 KM i on obuhvata:

Red. br.	Naziv	Ostvareno 2024.	Ocjena ostvarenja 2025.	Plan 2026.
1.	Održavanje IT sistema (2 telef. centrale i IP oprema)	30.403	52.000	80.000
2.	Održavanje ostale opreme ¹⁾	1.582	5.000	15.000
3.	Održavanje klimauređaja u serverskim salama-glavni i operativni centar (klimatizacioni uređaji Vertiv)	8.490	6.000	6.000
	Održavanje sistema ventilacije, grijanja i klimatizacije	5.630	6.000	6.000
4.	Održavanje UPS uređaja u serverskim salama	-	6.000	6.000
5.	Održavanje UPS uređaja i dizel agregata	5.985	6.000	6.000
6.	Održavanje sistema slabe struje u glavnom i operativnom centru	6.031	8.000	6.000
7.	Održavanje sistema tehničke zaštite	2.400	2.500	2.500
8.	Održavanje CISCO opreme	10.833	130.000	140.000
9.	Održavanje vozila	8.394	8.000	8.000
10.	Održavanje vatrogasnih aparata	1.144	2.200	2.500
11.	Održavanje toplotne pumpe	-	3.000	3.000
12.	Održavanje kotlovnice	400	2.000	10.000
13.	Održavanje nekretnina	15.016	15.000	30.000
14.	Održavanje mrežne infrastrukture	43.998	28.000	60.000
	Ukupno:	140.306	279.700	381.000

¹⁾) odnosi se na održavanje: servera, telekomunikacione opreme, računarske opreme, printera i kopiraparata, kancelarijskog namještaja, i dr.

Ovo su ugovoreni i već višegodišnji standardizovani troškovi za održavanje određene opreme. Većina navedenih održavanja definisana je zakonom .

Za korporativni IT sistem imamo ugovor o održavanju koji pokriva IT sistem (dva data centra), IP opremu, telefonsku centralu sa novim registrafonima i vatrozidovima (*firewall*)... Povećanje vrijednosti ugovora u odnosu na 2025. godinu nastalo je zbog drastičnog povećanja IT infrastrukture (novi data centri, novi uređaji *firewall*, novi uređaji *core switch*, nove instance na serverima SQL, novi virtuelni serveri za potrebe novih i proširenih aplikacija, itd.

U 2024. godini je istekla podrška za uređaje CISCO (*CISCO SmartNet*) koji su nabavljeni u okviru projekta SCADA, kao i za rutere za mrežu PCN, te je i u 2026. godini neophodno osigurati sredstva za produženje podrške (*Cisco SmartNet/Solution support*) za sve uređaje Cisco (ruteri, *firewall*, *switch*) kako bi se omogućila potpuna podrška kompanije Cisco i osigurala brza zamjena uređaja u kvaru. Cijena je povećana u odnosu na 2025. godinu iz razloga što je potrebno dodati i uređaje Cisco Firewall (5 komada) u podršku koji su bili u garanciji. Cijene su izračunate na osnovu cjenovnika te kompanije (*Cisco GPL-Global Price List*) sa uračunatim standardnim popustima koje dobivaju njeni partneri.

Održavanje mrežne infrastrukture je planirano na nivou od 60.000 KM, što je značajno povećanje, uzimajući u obzir realizaciju za 2025. godinu (28.000 KM). I za 2025. godinu planska pozicija je iznosila 73.000 KM, ali se kroz aukciju u postupku nabavke postigla značajno niža cijena, što ne znači da će tako biti i u 2026. godini.

13. Održavanje sistema SCADA/EMS i TK

Za održavanje operativne funkcije sistema SCADA/EMS neophodno je osigurati 220.000 KM koji obuhvata i jednogodišnje produženje licence za interne vatrozidove (*firewall*) koji služe za segmentaciju mreža IT/OT.

14. Održavanje softverske opreme

Prema važećim ugovorima, ali i već pribavljenim ponudama, za godišnje održavanje softvera planiraju se sredstva u ukupnom iznosu od 1.350.800 KM. U to je uključeno održavanje i nadogradnja softvera sa rokom do godinu dana koji, prema odgovarajućem MRS-u, imaju karakter troška.

Strukturu usluga održavanja prvenstveno čine:

Red. br.	Naziv	Ostvareno 2024.	Ocjena ostvarenja 2025.	Plan 2026.
1.	Softver AMR	34.423	40.000	42.000
2.	Licenca <i>Microsoft OS</i>	130.000	130.000	130.000
3.	Održavanje obračunske baze podataka	34.736	38.000	40.000
4.	Godišnje produženje antivirusne licence	4.204	6.000	6.000
5.	Godišnje održavanje licence za <i>Fortigate</i>	8.000	8.000	5.000
6.	Godišnje održavanje licence za <i>Backup Exec</i>	5.496	5.500	6.000
7.	Godišnje održavanje licence za razvoj - stranice	1.792	2.200	2.500

8.	Godišnje održavanje licence za upravljanje e-mail potpisima	-	1.800	1.800
9.	Licenca za CISCO FIREPOWER	16.417	-	
10.	Godišnje održavanje za <i>Aspen</i>	4.209	5.000	5.000
11.	Održavanje softvera <i>ESS</i> , softvera za pomoćne usluge i <i>Transparency</i>	134.248	169.000	169.000
12.	Održavanje softvera <i>PSS</i>	55.995	56.000	56.000
13.	Održavanje softvera <i>TNA</i> - sve faze	46.940	57.000	63.000
14.	Održavanje softvera <i>TNMS</i>	-	-	
15.	Održavanje za <i>OPDM/ECP/EDX</i>	-	-	88.000
16.	Održavanje za <i>Intel Parallel Studio</i>	-	2.100	2.100
17.	Korištenje verifikacijske platforme (dio <i>PEVF</i>)	65.199	100.000	110.000
18.	Korištenje servisa za mrežu <i>PCN</i>	137.587	220.000	260.000
19.	Održavanje platformi ENTSO-E za kordinirano planiranje isključenja (<i>OPS</i>) i kratkoročnu provjeru adekvatnosti (<i>STA</i>)	159.309	230.000	230.000
20.	Usluga dostavljanja podataka na platformu <i>Transparency</i> - za finansijsko poravnanje neželjenih odstupanja <i>FSCAR</i>	6.594	6.000	12.000
21.	Nabavka usluge dostave i obrade podataka o atmosferskom praznjenju kao i njihovog automatskog koreliranja sa ispadima visokonaponskih dalekovoda	-	-	100.000
22.	Održavanje elektronskog dispečerskog dnevnika	15.000	15.000	15.000
23.	Održavanje ostalih softvera	4.656	7.400	7.400
	Ukupno:	825.525	1.099.000	1.350.800

U okviru grupe troškova *održavanje softvera* u narednoj godini se dodaju sljedeći troškovi:

- Za održavanje licenci *Microsoft* u 2026. godini potrebno je 130.000 KM što je na nivou 2024. i 2025. godine.
- Troškovi održavanja softvera za obračun i poravnanje su planirani u iznosu 40.000 KM.
- Kroz projekat novog IT sistema instalirana su po dva uređaja *Fortigate firewall* i po jedan server *Backup Exec* u dva nova centra. Licence ističu u 2026. godini te su planirani iznosi za obnavljanje licenci 5.000 KM, odnosno, 6.000 KM.
- Održavanje softvera za *ESS (balancing i transparency)* planirano je u iznosu od 169.000 KM.
- Održavanje softvera za *PSS* je planirano na istom nivou kao i za 2024. i 2025. godinu u iznosu 56.000 KM.
- Softver *TNA* je u vlasništvu dviju kompanija - DMS i EKC. DMS je napustio projekt *TNA* te ga je u potpunosti preuzeo EKC. EKC je preuzeo izvorni kod programa. U skladu sa novonastalim prilikama i politikom EKC-a vezanim za povećanje cijene rada i inflacije, planirani troškovi održavanja softvera *TNA* za 2026. godinu su uvećani za 10% te iznose 63.000 KM.
- Besplatna podrška za održavanje softverskog alata *OPMD Client/ECP/EDX* prestala je 30.09.2019. godine. Zbog nedostatka sredstava, u 2020., 2021., 2022., 2023., 2024. i 2025. godini nismo imali ugovor o održavanju te planirani troškovi održavanja ovih alata u 2026. godini iznose 88.000 KM.

- ENTSO-E je napravio *verifikacijsku platformu* čija je upotreba za operatore sistema obavezna. Verifikacijska platforma služi za usaglašavanje planiranih razmjena i korištenje podataka za izradu modela DACF. Ovdje se, dakle, radi o korištenju usluge navedenog softvera koji nije u posjedu NOSBiH-a. Planirana vrijednost je 110.000 KM.
- Usluga *korištenje servisa mreže PCN* za 2026. godinu planirana je u iznosu od 260.000 KM. Kod ove usluge (PCN) bitno je napomenuti da je planska pozicija za 2025. godinu iznosila 495.000 KM, a da se na kraju 2025. godine očekuje realizacija u iznosu od 220.000 KM, za 2024. godinu iznosila 250.000 KM, a da je na kraju 2024. godine realizacija bila 137.587 KM, za 2023. godinu plan bio 240.000 KM, a realizacija u iznosu od 126.407.000 KM, dok je planska pozicija za 2022. godinu iznosila 115.000 KM, pri čemu je realizacija na kraju 2022. godine imala vrijednost 236.000 KM (povećanje za 100% u odnosu na plan), što govori o velikoj nepredvidivosti kretanja troškova ove pozicije.
- Koordinacija planova isključenja (OPC) i kratkoročna provjera adekvatnosti (STA) su dvije od pet obaveznih usluga koje, prema smjernicama *SOGL*, pružaju regionalni koordinatori sigurnosti (RSC) i operatori prijenosnih sistema. Njihov cilj je povećanje operativne sigurnosti evropskog elektrenergetskog sistema. Panevropski IT alat *OPC* radi od kraja marta 2020. godine i omogućuje koordinaciju planova isključenja na sedmičnoj bazi, za 5 regionalnih koordinatora sigurnosti i 38 operatora sistema. Na osnovu planirane proizvodnje i prognozirane potrošnje koje su dostavili svi operatori, članovi ENTSO-E, panevropski IT alat *STA*, pokrenut u maju 2020, omogućuje regionalnim koordinatorima i operatorima da obavljaju dnevne izračune te utvrde mogući nedostatak adekvatnosti za predstojeću sedmicu. Procijenjeni troškovi korištenja IT alata *OPC/STA* su 230.000 KM i na nivou su iz 2025. godine.
- Usluga *dostavljanja podataka na platformu Transparency, za finansijsko poravnanje neželjenih odstupanja FSCAR* – Prema licenci i sporazumu o uslugama finansijskog poravnanja neželjenih odstupanja (*Licence and Services and Agreement for FSCAR Data Sharing on Transparency Platform*) naš udio za pokrivanje troškova pripreme i objave konačnih podataka ovog procesa na platformi *Transparency* je 12.000 KM. U multilateralnom sporazumu (*MLA*) piše da će se operatorima dostavljati fakture za dodatne troškove, ukoliko dođe do njih, nakon što ih odobri Komitet za tržište (*Market Committee*).
- Radi preciznijeg praćenja atmosferskih pražnjenja i bržeg otklanjanja kvarova nastalih usljed atmosferskih pražnjenja, neophodno je osigurati uslugu dostave i obrade podataka o atmosferskom pražnjenju kao i njihovo automatsko koreliranje sa ispadima visokonaponskih dalekovoda. Planirana vrijednost ove usluge je 100.000 KM.
- *Elektronski dispečerski dnevnik* je softver za izdavanje i vođenje evidencije pisanih naloga (depeša) koje su osnov za normalni rad operativnog osoblja dispečerskog centra NOSBiH-a. Pored izdavanja i evidencije pisanih naloga, elektronski dispečerski dnevnik se koristi za vođenje evidencije pogonskih događaja, evidencije djelovanja zaštita, izradu statističkih izvještaja, automatskog generiranja definiranih fajlova za slanje podataka na platformu *Transparency*, izradu fajlova za pravljenje modela *DACF* i *IDCF* te drugo. Dispečerski dnevnik omogućuje istovremen rad više dispečera

prilikom izdavanja pisanih naloga, što znatno ubrzava rad u situacijama kada je veliki broj planiranih radova, hitnih intervencija, ispada EE objekata i slično. Elektronski dispečerski dnevnik je stavljen u funkciju početkom 2019. godine. Kako se softver koristi u svakodnevnom radu operativnog osoblja dispečerskog centra NOSBiH-a, u realnom vremenu, neophodan je siguran i pouzdan rad softvera što je moguće samo uz kvalitetan ugovor o održavanju jednog ovakvog zahtjevnog softverskog alata. Planirana vrijednost iznosi 15.000 KM.

15. Usluge vezane za informacionu (kibernetičku - cyber) sigurnost

Usluge vezane za informacionu (kibernetičku - cyber) sigurnost predstavljaju zahtjev ENTSO-E u pogledu sigurnosti informacionih sistema i za te svrhe je planiran iznos od 57.000 KM. Ovu poziciju čine sljedeće usluge:

- Prema sigurnosnom planu *MVS* naznačena je obaveza da sertifikovani revizor (auditor) u 2026. godini izvrši analizu usklađenosti (*audit tip 1*) te implementacije (*audit tip 2*) sigurnosnih politika i procedura NOSBiH-a sa sigurnosnim planom *MVS*. Nakon pregleda i revizije sertifikovani revizor će izraditi izvještaj o usklađenosti dokumentacije i implementacije te ga proslijediti u ENTSO-E. Planirani troškovi za ove usluge iznose 6.000 KM.
- U cilju identifikacije i otklanjanja ranjivosti u IT infrastrukturi NOSBiH-a, neophodno je sprovesti detaljno penetracijsko testiranje. Ovo testiranje će obuhvatiti sve ključne segmente IT mreže, uključujući najnovije dodatke infrastrukturi, kako bi se osigurala otpornost na napredne mrežne prijetnje. Penetracijsko testiranje omogućava simulaciju mrežnih napada s ciljem identifikacije slabih tačaka i procjene trenutnog nivoa zaštite. Pored toga, rezultati testa će služiti kao osnova za unapređenje sigurnosnih kontrola i smanjenje rizika od neovlaštenog pristupa, gubitka podataka ili prekida u radu sistema. Penetracijsko testiranje s procjenom ranjivosti nije korišteno u 2025. godini, jer nisu implementirana sva planirana mrežna rješenja, uključujući nove uređaje *firewall* i *core switch*, što će biti završeno do kraja 2025. godine. Za ovu namjenu potrebno je planirati sredstva u iznosu od 20.000 KM.
- U cilju daljnjeg unapređenja sigurnosti informacionih sistema NOSBiH-a, potrebno je sprovesti sveobuhvatan pregled i unapređenje postojećih sigurnosnih kontrola, sa posebnim fokusom na zaštitu od naprednih mrežnih prijetnji. Ova inicijativa obuhvata i konsolidaciju sigurnosti industrijskih (OT) i informacionih (IT) sistema, kako bi se osigurala usklađenost sa sveobuhvatnim mjerama zaštite i strateškim ciljevima organizacije, uključujući njenu digitalnu transformaciju i IT strategiju. Konsolidacija IT i OT sigurnosti predstavlja ključnu komponentu u osiguravanju sinhronizovanog pristupa OT i IT infrastrukture. S obzirom na to da sigurnost OT sistema ima značajan uticaj na kontinuitet rada NOSBiH-a, potrebna je analiza trenutne sigurnosti OT infrastrukture kako bi se osiguralo da NOSBiH bude usklađen sa međunarodnim standardima, kao što je ISA/IEC 62443. Integracija OT informacione (*cyber*) sigurnosti je od presudne važnosti za smanjenje rizika, jer zastoji u radu OT sistema mogu izazvati ozbiljne operative poremećaje i finansijske gubitke. Ova usluga će, između ostalih, uključivati i sljedeće aspekte: uvođenje novih sigurnosnih kontrola za zaštitu od naprednih prijetnji, kao što su mrežni napadi (*phishing*), ucjenjivački softveri (*ransomware*) i drugi sofisticirani informacioni napadi, uz poseban akcenat na

zaštitu OT infrastrukture; unapređenje plana odgovora na incidente (*Incident Response Plan*) kroz simulacije napada i testove spremnosti tima, čime će se podići efikasnost u odgovoru na prijetnje koje mogu ugroziti kritične operacije; organizaciju specijalističkih edukacija za podizanje nivoa stručnosti osoblja u oblasti IT i OT sigurnosti, upravljanja incidentima i primjene naprednih sigurnosnih mjera.

Povećanje vrijednosti u odnosu na prethodnu godinu proizlazi iz značajnog proširenja informacionih i industrijskih sistema NOSBiH-a. S obzirom na sve veći obim sistema, potrebno je proširiti sigurnosne analize kako bi se zaštitili kritični infrastrukturni elementi, garantovala usklađenost sa standardima i osigurala efikasna integracija zaštitnih mjera u OT i IT okruženju. Za ovu namjenu potrebno je planirati sredstva u iznosu od 25.000 KM.

- Neophodno je izvršiti sertifikaciju informacionih sistema NOSBiH-a za standard 27001:2022. Svake godine je potrebno raditi sertifikacione provjere kako bi standard ISO 27001 bio važeći. Planirani troškovi za ovu namjenu iznose 6.000 KM.

16. Usluge Aukcijske kuće SEE CAO

Za finansiranje Aukcijske kuće *SEE CAO* u Podgorici planirani iznos za 2026. godinu je 139.000 KM.

17. Usluge Centra za koordinaciju sigurnosti (SCC)

Finansiranje Centra za koordinaciju sigurnosti (SCC) sa sjedištem u Beogradu za 2026. godinu planirano je u iznosu od 845.000 KM. Razlog povećanja je povećan obim postojećih usluga, kao i smanjeni broj korisnika koji koriste usluge SCC-a zbog formiranja regija za izračun kapaciteta (CCR). Troškovi ovih usluga su i dalje znatno niži u odnosu na one koje pružaju centri iz Evropske unije.

18. Troškovi reprezentacije

Troškovi reprezentacije planirani su u iznosu od 95.000 KM.

19. Troškovi reklame i web prezentacije

U okviru pozicije *reklama, propaganda i web stranice* planirani su troškovi materijala za pojedine sastanke i prezentacije, vizitkarte te štampanje pojedinih izvještaja i karata, najčešće za potrebe ENTSO-E i sl. U 2026. godini ističu sertifikati *SSL* za domen *nosbih.ba* i sve poddomene te ih je potrebno ponovo nabaviti. Ukupna planirana sredstva su 2.000 KM.

20. Usluge platnog prometa i bankarske provizije

Troškovi *usluga platnog prometa i bankarskih provizija* su planirani na nivou plana za 2025. godinu i iznose 90.000 KM.

21. Telekomunikacione i poštanske usluge

Iznos planiran za *telekomunikacione i poštanske usluge* od 50.000 KM je na nivou iz prethodnih godina.

22. Usluge revizije finansijskih izvještaja

Za usluge *revizije finansijskog poslovanja* planiran je iznos od 6.000 KM, koliko su ovi troškovi iznosili i u 2025. godini.

23. Usluge stručnog usavršavanja

Za *troškove stručnog usavršavanja* planirano je ukupno 195.000 KM. Ovi troškovi obuhvataju razna stručna usavršavanja i edukacije koje, između ostalog, uključuju obuke za programske jezike postojećih i novih softvera, zatim kotizacije za seminare, savjetovanja i drugo. Učestvovanje na domaćim i regionalnim savjetovanjima iz oblasti eksploatacije, planiranja i upravljanja prijenosnim sistemom, prezentiranje rezultata rada na studijama i njihovoj praktičnoj primjeni i implikacijama na sistem takođe su obuhvaćeni ovim troškovima.

U Sektoru za strateško planiranje i razvoj i Sektoru za operativno planiranje, zbog odlaska kolege u penziju, neophodna je obuka osoblja za rad na softverima PSS-E i ASPEN i ukoliko sredstva ne budu odobrena u 2026. godini, nećemo biti u mogućnosti obavljati zadatke vezane za koordinaciju rada zaštitnih uređaja i analize pogonskih događaja, kao i dodatne obaveze koje smo preuzeli Mrežnim kodeksom 2025. godine. Procijenjena vrijednost za obuke PSS-E i ASPEN iznosi 120.000 KM.

U Sektoru za informacione i komunikacione tehnologije planirana je obuka u vezi s ulogom i značajem upravljanja cyber prijetnjama (trendovi, kretanja i prakse u svijetu.), te obuke za kontrolu sigurnosti informacija u procesima u energetske industriji. Za ove namjene planirana su sredstva u iznosu od 10.000 KM. U istom sektoru planirana su sredstva (20.000 KM) za obuku Cisco CCNP i za CCNA security, te obuke za softverska rješenja Microsoft (operativni sistemi, baze podataka-SQL server) te VMWare i Veeam.

24. Usluge izrade studija

U 2026. godini nisu planirani troškovi po osnovu izrade studija.

25. Troškovi regulatorne naknade

Visina *regulatorne naknade* u iznosu od 139.000 KM planirana je na osnovu Odluke o regulatornoj naknadi za 2026. godinu.

26. Usluge objavljivanja oglasa

S obzirom na Zakon o nabavkama i tenderskim procedurama te obavezno objavljivanje pojedinih dokumenata u javnim glasilima, *sredstva za objavljivanje oglasa* planirana su u iznosu od 8.000 KM.

27. Ostale usluge

Ostale usluge planirane su u ukupnom iznosu od 99.000 KM. Time su obuhvaćene usluge osiguranja glavnog (1.000 KM) te rezervnog centra (1.000 KM), advokatske usluge (20.000 KM), špeditorske usluge (3.000 KM), usluge sistematskog pregleda zaposlenih (45.000 KM) usluge grupe SECI (20.000 KM), usluge odvoza komunalnog otpada (4.000 KM) te razne ostale usluge, u iznosu od 5.000 KM (tehnički pregled i registracija vozila, štampanje glavne knjige, izrada i štampanje godišnjih izvještaja, razni pomoćni poslovi, uništenje otpisane opreme i druge usluge koje se nepredviđeno javljaju tokom godine).

IV - Bruto plate i ostala primanja zaposlenika i drugih lica

<i>Red. br.</i>	<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 2024.</i>	<i>Ocjena ostvarenja 2025.</i>	<i>Plan 2026.</i>
28.	Bruto plate i ostala primanja zaposlenika	5.502.722	5.850.000	6.600.000
29.	Naknade Upravnom odboru i Savjetodavnom vijeću	167.833	175.000	270.000
30.	Naknada za ugovor o djelu	14.713	20.000	30.000
IV	Bruto plate i ostala primanja zaposlenika i dr.lica	5.685.268	5.995.000	6.900.000

Za *bruto plate i ostala primanja zaposlenika i drugih lica* u 2026. godini planiran je ukupan iznos od 6.900.000 KM. U ovu kategoriju troškova uključena su sva neto primanja, porezi i doprinosi te naknade zaposlenicima prema Zakonu o platama u državnim institucijama BiH, Pravilniku o radu NOSBiH-a i Pravilniku o platama i materijalnim pravima zaposlenika u NOSBiH-u (minuli staž, topli obrok, gradski i međugradski prevoz, regres, otpremnine za odlazak u penziju, naknade u slučaju smrti, jubilarne nagrade i dr.). Planirani obim sredstava (6.600.000 KM) za ove namjene odnosi se na broj zaposlenika od 97, koliko se očekuje da će ih biti tokom 2026. godine.

Od 01.01.2022. godine se prema novom kontnom planu na ovoj poziciji evidentiraju i troškovi primanja drugih lica (Upravni odbor, ugovor o djelu..) te su kao takvi i uključeni u gore navedeni iznos.

Naknade i ostali troškovi Upravnog odbora i Savjetodavnog vijeća planirani su u ukupnom iznosu od 270.000 KM. Ovi troškovi obuhvataju bruto naknade članovima Upravnog odbora i Savjetodavnog vijeća te ostale troškove koji proizlaze iz njihovih aktivnosti, a vezani su za rad NOSBiH-a.

Naknade za ugovor o djelu planirane su u bruto iznosu od 30.000 KM. Ovdje su prvenstveno uključene bruto naknade po ugovorima za čišćenje i održavanje poslovnih objekata te naknade koje se uglavnom odnose na zamjene (kurirski, poslovi tehničkog sekretara i drugi pomoćni poslovi), zbog godišnjih odmora i drugih odsustvovanja te za druge pomoćne poslove.

V - Amortizacija

Red. br.	Naziv	Ostvareno 2024.	Ocjena ostvarenja 2025.	Plan 2026.
31.	Amortizacija od vlastitih sredstava	1.492.915	1.813.406	2.137.393
	Amortizacija od donacija	194.284	234.594	193.155
V	Amortizacija ukupno	1.687.199	2.048.000	2.330.548

Amortizacija, kao zakonska kategorija, planirana je i obračunata, u skladu sa MRS-om 16 i 38 i ona će, prema procjeni za 2026. godinu, iznositi 2.330.548 KM.

Amortizacija se, dakle, odnosi na materijalnu i nematerijalnu opremu kojom će raspolagati NOSBiH na dan 31.12.2026. godine. U iznos planirane amortizacije je uključena i amortizacija svih novih sredstava koja se planiraju nabaviti tokom 2026. godine. Iz amortizacionih sredstava, koja predstavljaju vlastite investicione izvore, prvenstveno se otplaćuju dospjele rate kredita, a tek iz ostatka se mogu finansirati investicije. ***U 2026. godini sredstva amortizacije neće biti dovoljna za otplatu postojećih kredita, nedostajaće 325.854 KM, tako da se nedostajući izvori moraju osigurati povećanjem tarife.***

VI - Finansijski troškovi

Red. br.	Naziv	Ostvareno 2024.	Ocjena ostvarenja 2025.	Plan 2026.
32.	Kamate i ostali finansijski troškovi	407.832	235.000	280.000
33.	Kamate po osnovu lizinga	17.909	15.000	10.000
34.	Troškovi osiguranja	42.506	45.000	45.000
VI	Finansijski troškovi-ukupno	468.247	295.000	335.000

Finansijski troškovi u iznosu od 335.000 KM, obuhvataju prvenstveno troškove kamata (280.000 KM), troškove lizinga (10.000 KM) i premije osiguranja (45.000 KM).

Pregled godišnjih kamata po strukturi kredita:

Red. br.	Naziv	Ostvareno 2024.	Ocjena ostvarenja 2025.	Plan 2026.
1.	Kredit za rezervni centar, Ug. Raiffeisen bank br.05053/17	26.138	17.790	9.200
2.	Kredit za rutere, Ug. Raiffeisen bank br.04625/21	4.010	2.132	370
3.	Kredit za otplatu EBRD kredita i investicije, Ug. Raiffeisen bank br.05369/23	377.682	213.824	168.000
4.	Kredit za nove investicije	-	-	100.000
5.	Kamate po osnovu lizinga	17.909	15.000	10.000
6.	Ostale kamate	2	1.254	2.430
	UKUPNO kamate	425.741	250.000	290.000

Troškovi osiguranja:

Red. br.	Naziv	Ostvareno 2024.	Ocjena ostvarenja 2025.	Plan 2026.
1.	Troškovi osiguranja poslovnih objekata i opreme	24.911	25.000	25.000
2.	Troškovi osiguranja vozila	9.403	10.000	10.000
3.	Troškovi osiguranja zaposlenika	8.192	10.000	10.000
	UKUPNO osiguranje	42.506	45.000	45.000

Troškovi *osiguranja*, planirani su u iznosu od 45.000 KM i sastoje se od troškova za osiguranje poslovnih objekata, opreme, vozila i zaposlenika.

VII - Putni troškovi

<i>Red. br.</i>	<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 2024.</i>	<i>Ocjena ostvarenja 2025.</i>	<i>Plan 2026.</i>
35.	Dnevnice i putni troškovi u zemlji i inostranstvu	169.106	180.000	195.000
VII	Putni troškovi-ukupno	169.106	180.000	195.000

Putni troškovi su planirani u iznosu od 195.000 KM. U planovima se detaljno obrazlažu potrebe za službenim putovanjima i iskazuju realni finansijski iznosi za ovu troškovnu poziciju. Minimalan iznos putnih troškova bio bi 195.000 KM, čime bi se omogućilo prisustvo barem prioritetnijim sastancima u međunarodnim asocijacijama i odgovarajućim edukacijama. Da bi se pratio minimum rada ENTSO-E, izvršena je stroga selekcija grupa i komiteta, kojih je oko 45 te je planirano učestvovanje samo u onim grupama od kojih NOSBiH ima odgovarajuću korist. Nove tehnologije i zahtjevi koje uvodi ENTSO-E traže prisustvo predstavnika NOSBiH-a na radionicama u Bruxellesu. Neodlazak na te radionice nerijetko izaziva probleme u radu NOSBiH-a. Skupštine za mehanizam ITC se održavaju najmanje četiri puta godišnje, a tu je i niz sastanaka za usaglašavanje i usvajanje godišnjeg sporazuma ITC te razmatranje drugih značajnih pitanja na nivou radnih grupa. Provođenje zajedničkih aukcija, kako sa aukcijskom kućom SEE CAO, tako i sa EMS-om i obaveze koje iz toga proističu zahtijevaju prisustvo predstavnika NOSBiH-a na radnim sastancima, kao i sastancima borda direktora koji se održavaju jednom mjesečno, čime se potrebe za službenim putovanjima dodatno uvećavaju. Osim toga, izdatke za službena putovanja dodatno povećavaju aktivnosti na regionalnom nivou – SCC, Energetska zajednica, SHB blok te putovanja na razne edukacije i dr.

Zbog svega navedenog, minimalan iznos za *službena putovanja u zemlji i inostranstvu* za 2026. godinu je 195.000 KM.

VIII - Ostali porezi i takse

<i>Red. br.</i>	<i>Naziv</i>	<i>Ostvareno 2024.</i>	<i>Ocjena ostvarenja 2025.</i>	<i>Plan 2026.</i>
36.	Ostali porezi, takse, naknade i druge dažbine	10.302	10.000	10.000
37.	Poseban porez za podsticanje rehabilitacije invalida	7.138	7.000	10.000
38.	Poseban porez za zaštitu od elem. nepogoda i vod. naknade	17.983	20.000	20.000
VIII	Ostali porezi i takse-ukupno	35.423	37.000	40.000

Ostali porezi i takse obuhvataju, prije svega, poseban porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća i opću vodoprivrednu naknadu, za koje se izdvaja po 0,5%, koliko se obračunava na neto primanja u FBiH, zatim godišnju komunalnu taksu, administrativne takse, takse za registraciju vozila i druge takse radi ovjere i legalizacije određene dokumentacije. U ovoj grupi troškova evidentiran je i poseban doprinos za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanje osoba sa invaliditetom - za zaposlene čije prebivalište je u FBiH.

IX - Ostali rashodi

Red. br.	Naziv	Ostvareno 2024.	Ocjena ostvarenja 2025.	Plan 2026.
39.	Članarine udruženjima (ENTSO-E) i druge članarine	1.152.689	1.229.000	1.391.000
40.	Ostali rashodi	349.600	30.000	35.000
41.	Rashodi utvrđeni iz ranijih godina	28.295	11.155	12.000
IX	Ostali rashodi-ukupno	1.530.584	1.270.155	1.438.000

Grupa *ostali rashodi* u iznosu od 1.438.000 KM obuhvata članarine za ENTSO-E te druge članarine i kotizacije međunarodnim i domaćim udruženjima i asocijacijama, kao i takozvane „ostale rashode“ te rashode iz prethodnih godina.

Planiranje pojedinačnih troškova iz grupe *ostali rashodi* obavljeno je na sljedeći način:

39. Članarine udruženjima (ENTSO-E) i druge članarine

Članarine	Ostvareno 2024.	Ocjena ostvarenja 2025.	Plan 2026.
ENTSO-E	1.140.699	1.210.994	1.333.000
MED TSO	-	-	40.000
CIGRE	10.000	15.000	15.000
BAKE	1.000	1.000	1.000
Članarina za Vanjskotrgovinsku komoru BiH	851	1.000	1.000
Ostale članarine	139	1.006	1.000
UKUPNO	1.152.699	1.229.000	1.391.000

Na poziciji *članarine udruženjima* u ukupnom iznosu od 1.391.000 KM iskazana je, pored ostalog, kotizacija za ENTSO-E od 1.333.000 KM koja će, prema preliminarnim saznanjima, u 2026. biti veća za oko 122.000 KM, u odnosu na 2025. godinu. U članarinu za ENTSO-E nisu uključeni troškovi projekata koji su u toku i koji će se realizovati u 2026. godini, nego će ti troškovi, prema odluci Skupštine ENTSO-E, biti posebno fakturisani tako da se oni ne vide u budžetu, već da budu fakturisani svaki put po nastanku. Ostale članarine obuhvaćaju: godišnju kotizaciju za CIGRE (15.000 KM), BAKE (1.000 KM) te članarine za druge domaće i međunarodne asocijacije i udruženja (2.000 KM).

Iz godine u godinu ENTSO-E zahtijeva da se cjelokupan iznos članarine plati odjednom, na početku godine, što NOSBiH dovodi u nezavidnu situaciju sa stanovišta likvidnosti, jer se ta sredstva obezbjeđuju tokom cijele godine. Ovo je samo jedan od razloga zbog kojih su NOSBiH-u potrebna sredstva finansijske rezerve, kako se ne bi stvarali dodatni finansijski troškovi.

Nova pozicija je članarina za Udruženje operatora mediteranskih prijenosnih sistema za električnu energiju MED-TSO, koje upravlja visokonaponskim prijenosnim mrežama u 19 mediteranskih zemalja. Osnovano je 19. aprila 2012. godine u Rimu, kao tehnička platforma koja bi, koristeći multilateralnu saradnju kao strategiju regionalnog razvoja, mogla olakšati integraciju mediteranskih elektroenergetskih sistema i podstaći sigurnost i društveno-ekonomski razvoj u regionu. Članovi ovog udruženja su odranije i susjedni operatori CGES,

HOPS i ELES. Visina članarine se određuje prema statističkim podacima o broju stanovnika te za NOSBiH iznosi 40.000 KM.

40. Ostali rashodi

Za ostale rashode planiran je iznos od 35.000 KM. Njime su obuhvaćeni troškovi tečajnih razlika (4.000 KM) te otpisi neispravne opreme i sitnog inventara koji se rashoduju po godišnjem popisu (1.000 KM), a 30.000 KM se odnosi na pokrivanje troškova projekata RG CE i aktivnosti na osnovu sporazuma između ENTSO-E i operatora sistema kontinentalne Evrope.

41. Rashodi utvrđeni iz ranijih godina

Na poziciji *rashodi utvrđeni iz ranijih godina* planiran je iznos od 12.000 KM. To je nepredvidiv trošak i može se pojaviti kao neka neizvršena obaveza iz primjene zakonskih propisa ili kakav zaostali dug prema dobavljačima, za koji je faktura stigla nakon godišnjeg obračuna.

U finansijskom planu za 2026. godinu sve bilansne pozicije su usklađene sa važećim Kontnim planom NOSBIH-a i zakonskim propisima. Kroz planirani prihod je osigurano stabilno finansiranje svih očekivanih troškovnih i kreditnih obaveza, uz održavanje stabilne likvidnosti, dok je finansiranje investicionih aktivnosti planirano putem kredita.